

Záznam z jednání pracovní skupiny Životní prostředí při RSK KHK

Datum a místo konání:

22. února 2017, od 13:00 hod., zasedací místnost P1.905 (Karla Poláčka), Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové

Přítomni: celkem 16 členů PS + sekretariát RSK (viz příloha – prezenční listina)

Program zasedání:

1. Úvodní slovo zástupce KHK
2. Aktuální informace RSK v oblasti ŽP
3. Absorpční kapacita, dotační zdroje, monitoring čerpání, bariéry
4. Integrované nástroje ITI a CLLD
5. Závěry

1. Úvodní slovo

Úvodní slovo přednesl radní Královéhradeckého kraje, zástupce za oblast vodního hospodářství, životního prostředí a zemědělství, Bc. Karel Klíma a zahájil tak jednání pracovní skupiny Životní prostředí (dále PS).

2. Aktuální informace RSK v oblasti životního prostředí

RNDr. Zita Kučerová, Ph.D., ředitelka CIRI a zástupce RSK KHK přivítala všechny přítomné účastníky, představila program jednání a zdůvodnila cíle a význam jednání PS. Dále stručně shrnula všechny aktivity, které se udály od minulého jednání PS, včetně aktivit RSK s akcentem na oblast životního prostředí. Představila současné aktivity v oblasti koncepčního plánování na úrovni ČR a kraje ve vazbě na životní prostředí.

Podrobněji informovala přítomné o procesu tvorby Programu rozvoje kraje 2017–2020 (význam, příprava, připomínkování, schvalování) a vyzvala přítomné členy PS, jakožto odborníky v oblasti ŽP a zemědělství, k předkládání podnětů a připomínek k tomuto dokumentu za oblast životního prostředí z důvodu sesbírání nových impulsů ohledně podoby nového strategického dokumentu formou korespondenčního připomínkování.

Dalším tématem, kterému se ve svém výstupu paní Kučerová věnovala, byla podpora tzv. chytrých řešení. Stručně představila koncepci Chytrý region – Královéhradecký kraj a uvedla, jaká témata jsou vydefinována v rámci tohoto konceptu ve vazbě na oblast životního prostředí. Představila závěry z konference Příležitosti pro obce a města – Chytrý region, kterou pořádalo Centrum investic, rozvoje a inovací (dále jen CIRI) v roce 2016. V rámci diskuse bylo zmíněno, že je třeba se zaměřit na pilotní projekty v oblasti smart projektů a jejich význam v dalším programovém období včetně spolupráce s MMR. Na závěr bylo apelováno na zástupce obcí, aby za pomoci CIRI byl vytvářen zásobník chytrých řešení formou sběru projektových záměrů.

Projekt „Regionální stálá konference Královéhradeckého kraje“ je spolufinancován Evropskou unií

Paní Kučerová představila pojem „sociální zemědělství“, jeho specifika a vazbu na sociální podnikání. RSK Královéhradeckého kraje byla vyzvána Ministerstvem zemědělství k mapování podniků, které provozují sociální zemědělství a zjištění informovanosti o sociálním zemědělství v KHK. RSK v současnosti řeší problematiku sociálního zemědělství s Krajskou sítí MAS a s Agrární komorou.

Paní Kučerová pozvala členy PS na veletrh sociálního podnikání, který se bude konat 19. dubna 2017 v Kongresovém centru ALDIS v Hradci Králové, kde bude jeden blok věnován právě problematice sociálního zemědělství. Na závěr byli členové informováni o čtyřech konzultačních místech – OPŽP, energetika, sociální podnikání, pro obce a venkov.

Diskuse:

Ladislav Miler, místopředseda Asociace soukromých zemědělců otevřel téma hospodaření zemědělců v chráněných oblastech přirozené akumulace vod (dále jen CHOPAV). Pan Miler uvedl, že zemědělci musí dodržovat přísná pravidla ochrany vodních zdrojů, která jim způsobují ztráty, jež by bylo vhodné kompenzovat nárokovými platbami.

Ing. Jaroslava Nekvasilová dále rozvedla komplikovanost dnešního hospodaření v oblastech ochrany vodních zdrojů, kdy zemědělcům enormně rostou náklady na zemědělské technologie, kterými substituují používání postřiků a další běžné postupy v zemědělství.

Ing. Jaroslava Nekvasilová požádala o pomoc při propagaci zemědělství v rámci Královéhradeckého kraje, propagaci regionálních potravin, lokálních zdrojů a potravinářství. Otázala se, jestli by PS nemohla navrhnout možnosti na financování zviditelnění zemědělství a pořádání vzdělávacích seminářů. Paní Kučerová nabídla pomoc při medializaci prostřednictvím RSK a prezentace na webových stránkách CIRI.

Ing. Iva Šedivá se otázala, zda je na krajské úrovni rozpracována studie týkající se nakládání s podzemními vodami s akcentem na jejich ochranu. Bc. Karel Klíma reagoval na slova paní Šedivé tím, že krajský úřad hodnotí problematiku ochrany vod jako stěžejní záležitost a v současnosti řeší zadání na řešení komplexního pohledu na oblast vody.

Ing. Iva Šedivá, vedoucí odboru životního prostředí Magistrátu města Hradec Králové, rozvedla téma dotační podpory na údržbu sídelní zeleně. Dle jejího názoru by měla být oddělena linie dotační podpory zaměřená na zvýšení biodiverzity a linie na údržbu zeleně uvnitř obcí. Ing. Miroslav Uchytíl doplnil podnět paní Šedivé tím, že je potřeba podporovat nejenom údržbu a obnovu zeleně v intravilánech, ale i v extravilánech sídel.

Ing. Iva Šedivá navázala tím, že odbor životního prostředí Magistrátu města Hradec Králové úzce spolupracuje s Českou klimatologickou společností, která již několik let pořádá konferenci zabývající se adaptabilitou na změny klimatu a dopady sucha na oblast zemědělství.

3. Absorpční kapacita, dotační zdroje, monitoring čerpání, bariéry

Ing. Ladislav Mlejnek, zástupce CIRI a sekretariátu RSK KHK popsal výsledky stavu čerpání finančních prostředků z evropských fondů v programovém období 2007-2013, prezentoval porovnání úspěšnosti čerpání Královéhradeckého kraje s ostatními regiony, zmínil čerpání v OPŽP a Programu rozvoje venkova. Dále informoval o výsledcích mapování absorpční kapacity v KHK, tvorbě aktualizované verze RAP KHK a vyhodnocení plnění RAP KHK v roce 2016. Absorpční kapacita regionu v oblasti ŽP dle finančního plánu RAP KHK je cca 7 mld. Kč (nejvíce energetické úspory veřejných budov - 1,8 mld. Kč a kanalizace a ČOV - 1,4 mld. Kč).

Ing. Mlejnek představil možnosti čerpání financí z fondů EU, národních a krajských dotačních titulů, kde se pozastavil u vyhodnocení čerpání krajských dotací v období 2014–2016. Podrobně prezentoval aktuální stav čerpání evropských dotací v současném programovém období, kde se zaměřil na konkrétní vybrané výzvy OP ŽP, IROP a OP PIK. U konkrétních výzev členům PS sdělil alokace jednotlivých výzev, stav jejich čerpání, konkrétní podané a schválené projekty a řešil bariéry podání žádostí:

- Celková hodnota podaných žádostí o podporu v OPŽP v KHK je 2 648 mil. Kč, z toho jsou schváleny žádosti za 251 mil. Kč.
- Největší finanční objem je v KHK na žádosti na snížení množství vypouštěného znečištěného do povrchových i podzemních (kanalizace a ČOV) – OP ŽP SC 1.1.
- Na protipovodňová opatření (OPŽP SC 1.3) bylo podáno méně než 50 % alokace, bariérou čerpání je značná časová náročnost přípravy projektových záměrů.
- Na zateplení veřejných budov (OPŽP SC 5.1) je vyčerpáno 50–60 % alokace, bariéry čerpání: nízká míra dotace (40 %), náročná související administrativa a nejasné a měnící se zadání výzev.
- Na energetické úspory v bydlení (IROP SC 2.5) je vyčerpáno 25–30 % alokace.

Mgr. Pavel Kavalír, vedoucí oddělení evropských grantů KÚ KHK, informoval o kotlíkových dotacích:

- Královéhradecký kraj získal ve výzvě pro kraje finanční podporu 200 mil. Kč.
- V lednu 2016 bylo vyhlášeno první kolo výzvy pro fyzické osoby s dotací 100 mil. Kč, schváleno 885 žádostí (z 982) za 105 mil. Kč, k dnešnímu dni je vyplaceno 80 % dotace.
- V červnu 2016 byla schválena druhá výzva pro fyzické osoby za cca 100 mil. Kč, schváleno 813 žádostí za 95 mil. Kč.
- V březnu 2017 bude vyhlášena druhá výzva pro kraje, kraj bude žádat o dotaci 210 mil. Kč.

4. Integrované nástroje - ITI Hradecko-pardubická aglomerace a CLLD místní akční skupiny

Ing. Ladislav Mlejnek omluvil účast zástupce Hradecko-pardubické aglomerace a zástupce místních akčních skupin a stručně představil oblasti, ve kterých integrované nástroje ITI a CLLD podporují oblast životní prostředí a jaká je na tyto oblasti vyčleněna finanční alokace.

5. Závěry

Závěry pracovní skupiny:

1. Požadavek na navýšení dotační podpory výzev v rámci Operačního programu Životní prostředí a snížení nároků technických podmínek a administrativní náročnosti v souvislosti s podáním žádostí o podporu a realizací projektů (zejména u výzev na zateplení veřejných budov).
2. Podnět na ŘO OPŽP a IROP řešit nedostatečné předkládání žádostí o podporu a návazné čerpání dotací EU v oblastech energetických úspor veřejných budov (OPŽP 5.1) a bytových domů (IROP 2.5) v rámci celé ČR díky identifikování bariér i v našem kraji (nízká míra dotace, složitá a náročná administrativa,...).
3. Významným identifikovaným tzv. bílým místem (nepokrytí dotacemi z EU) v oblasti životního prostředí je v rámci Královéhradeckého kraje „sídelní zeleň a veřejná prostranství“, nutnost hledat jiné finanční zdroje pro řešení této problematiky.

4. Podnět k vytvoření dotačního programu na podporu revitalizace sídelní zeleně, který by vyhovoval specifickým podmínkám obnovy zeleně z důvodu špatného zdravotního stavu především v intravilánu, ale i v extravilánu obcí, kdy není možno dodržet podmínku zvýšení biodiverzity a posílení ekostabilizační funkce ploch sídelní zeleně.
5. Výzva k zapojení dalších subjektů do mapování možností chytrých řešení a přístupů nejen v oblasti životního prostředí a energetiky za účelem jejich interpretace řídicím orgánům, což napomůže zahrnutí podpory chytrých řešení do vypisovaných dotačních titulů.
6. Podnět k zvážení národní a krajské podpory propagace zemědělství, regionálních potravinových produktů a potravinářství v rámci Královéhradeckého kraje a k realizaci vzdělávacích seminářů a školení pro zemědělskou veřejnost.
7. Podnět k vzniku zvážení nárokové platby na pokrytí ztrát zemědělců vzniklých omezujícími pravidly hospodaření v pásmech zvýšené ochrany povrchových a podpovrchových vodních zdrojů.
8. Podnět k zpracování komplexní studie o nakládání s povrchovými a podzemními vodami v Královéhradeckém kraji, vlivu hospodaření v oblasti vod na životní podmínky obyvatel Královéhradeckého kraje a zajištění zásobování pitnou vodou. Je nezbytné dopracovat podrobnou analýzu stavu a navržení způsobu ochrany vod v rizikových a lehce zranitelných oblastech Královéhradeckého kraje (Urbanická brázda, niva Labe a další).

Jednání pracovní skupiny bylo ukončeno radním Královéhradeckého kraje Bc. Karlem Klímou v 15:10 hod. Termín příštího jednání nebyl stanoven. Další zasedání RSK bude 16. března 2017.

Přílohy zápisu:

Prezenční listina

Prezentace na PS

Prezentace a další dokumenty pracovní skupiny Životní prostředí RSK KHK jsou dostupné na <http://www.cirihk.cz/pracovni-skupina-zivotni-prostredi.html>.

Záznam vyhotovil:

Mgr. Pavel Doležal - *sekretariát RSK/CIRI*

V Hradci Králové, dne 23. 2. 2017

